

Nærøy Menighetsråd,
Søren Skagemo. Leder.

161014.

**Til Kulturdepartementet,
Oslo Dep,
Oslo.**

Tilsvaret på endringsforslag i kirkeloven om Den norske kirke som rettssubjekt.

Nærøy menighetsråd i Nidaros bispedømme har behandlet departementets forslag i egen sak og vil med dette gi sine innspill i denne viktige prosessen mot ny lov for Den norske kirke.

I sin helhet kan det være vanskelig å se at det er gjort endringsforslag som vil ha noen praktisk virkning på kirkens ståsted i forhold til staten i denne omgangen. Leses framleggene en gang til, er det en del formuleringer og sammenhenger det kan være verdt å peke på og samtidig begrunne de etter det vi evner.

Det viktigste denne gang er den fremtidige rettslige posisjon kirken får med dette. Som sokneråd får vi slått fast at vi representerer soknet som den grunnleggende enhet, og etter vår oppfatning er vi da selve rettssubjektet i Den norske kirke. Det vil igjen si at det er summen av alle sokn i landet som besitter alle rettigheter og forpliktelser og verdier i kirkelig sammenheng.

Det er vanskelig å oppfatte i forslagene at det er menighetene i soknene ved hvert enkelt menighetsråd, som er Den norske kirke. På samme måte må vi oppfatte at våre øvrige organer oppover til Kirkemøtet er den samme organisasjonsmodellen som vi finner i de fleste store organisasjonen i Norge. Hvis alle parter er enige i dette, vil det være rom for et klarere standpunkt i endringsforslagene allerede på nåværende tidspunkt.

Når vi leser videre ned gjennom paragrafene om det gjennomslag en slik sannhet bør ha i tekst, finner vi at mening og innhold enkelte steder henger dårlig sammen. Fra vår side blir det derfor pekt på til dels kosmetiske rettinger, men for fremtiden vil det ha betydning.

Nærøy menighetsråd tar innover seg at departementet sier klart fra at denne omgangen med endringer ikke er det siste steget i denne reformprosessen. Vi vil derfor ikke kommentere statens krav om kontroll av overføringer til kirken og at det fortsatt skal gå gjennom den enkelte kommune.

I vårt tilsvaret har vi tatt teksten i departementets endringsforslag og lagt den til grunn for våre endringer. Våre endringer er skrevet i kursiv og strykninger i fremlagte nye tekster er i klammer.

§ 2. (Rettslig handleevne og) Kirkelig inndeling og rettslig handleevne.

Soknet er den grunnleggende enhet i Den norske kirke og kan ikke løses fra denne.

Den norske kirke (så vel som) ved det enkelte sokn har (selv) rettigheter og forpliktelser, er part i avtaler med private og offentlige myndigheter og har partsstilling overfor domstol og andre myndigheter.

Hvert sokn hører til i ett prosti. Hvert prosti hører til i ett bispedømme.

Hvert sokn skal være betjent av en prest, hvert prosti av en prost og hvert bispedømme av en biskop.

Endringer i den kirkelige inndeling og navn på kirke, sokn, prosti og bispedømme, må skje etter nærmere fastlagte regler, gitt av Kirkemøtet. Avgjørelsesmyndighet etter dette ledd kan overlates til bispedømmet.

Særskilt ordning for døvemenigheter og andre kategorialmenigheter fastsettes av Kirkemøtet.

§§ 3 og 4. Ingen kommentarer.

§ 5. Soknets organer. Se 3. avsnitt siste linje.

I prosti hvor ikke alle sokn hører til i samme kommune, og i kommuner med særlig mange sokn, kan (departementet) *kirkerådet* foreta tilpasninger av bestemmelsene om kirkelig fellesråd.

Se også 4. avsnitt.

For å fremme hensiktsmessige organisasjonsformer og en hensiktsmessig oppgavefordeling i og mellom soknene, kan (departementet) *kirkerådet* godkjenne forsøk som avviker fra denne lovs bestemmelser om organiseringen av soknets organer, oppgavefordelingen mellom disse og deres sammensetning. (Departementet kan gi nærmere retningslinjer for forsøk etter denne bestemmelse.)

§§ 6, 7 og 8. Ikke kommentert.

§ 9. Menighetsrådets oppgaver. Se 3. avsnitt.

Menighetsrådet avgjør om det skal tas opp offer eller foretas innsamling i kirken og forvalter de midler som blir samlet inn, bevilget eller gitt som gave til kristelig virksomhet i soknet, med mindre annet er fastsatt. Regler om budsjettordning, regnskapsføring og revisjon gis av departementet. (Avgjørelse om opprettelse av stillinger skal godkjennes av Kirkelig fellesråd)

Menighetsrådet medvirker ved tilsetning i kirkelige stillinger etter de regler som gjelder til enhver tid. *Avgjørelse om opprettelse av stillinger skal godkjennes av kirkelig fellesråd.*

§§ 10 – 15 er uten kommentarer

I § 15 er det sagt i linje to, at kommunen «utredet» uten at slike handlinger har kommet til syne for soknets organer.

§§ 16 og 17 er ikke kommentert.

§ 18. Forvaltning av kirkene (og begrensning i rådighet.).

Forvaltningen av kirkene hører inn under Kirkelig fellesråd, med mindre annet er bestemt av (departementet) *Kirkerådet*.

Kirker kan ikke avhendes, pantsettes eller påheftes bruksretter. (Departementet) *Kirkerådet* kan likevel samtykke i salg når særlige grunner tilsier det.

Formuesrettigheter som er knyttet til en kirke, kan ikke skilles fra den. Fast eiendom som ikke er nødvendig for kirken, kan likevel avhendes med samtykke fra bispedømmerrådet.

Menighetsrådet fører fortegnelse over inventar og utstyr i soknets kirker. Anskaffelse og avhendelse av kirkens inventar og utstyr skal godkjennes av biskopen.

§ 19. Kirkefond.

Kapital som er knyttet til en kirke, samles i et kirkefond. Fondet forvaltes av Kirkelig fellesråd etter regler gitt av (departementet) *bispedømmerrådet*. Avkastningen skal benyttes til kirkens drift og vedlikehold. Med bispedømmerrådets samtykke kan avkastningen benyttes til andre kirkelige formål i soknet eller andre sokn i kommunen.

Fondets kapital kan med bispedømmerrådets samtykke benyttes til kirkelige formål i soknet eller i andre sokn innen kommunen.

Reglene i første og annet ledd gjelder ikke dersom noe annet følger av testamentariske eller andre særlige bestemmelser.

§ 20. Ingen tilføyinger.

§ 21. Se siste ledd.

(Departementet) *Kirkerådet* kan på avgrensede områder overlate til biskopen å treffe beslutninger etter denne paragraf.

Departementets vurdering av å gi delegasjonsmyndighet til Kirkemøtet ser ut til å trenge en lengre modningstid fra soknets side. Vi kan peke på at vi allerede har gitt godkjenningsmyndighet til Fellesrådene i ansettelsessaker, vurdert ut fra hensynet til økonomiske forhold. Kirkemøtet er i sin form og innhold ikke den mest hensiktsmessige partner i vanlig administrasjon på lokalt plan.

Menighetsrådet har ikke gitt uttrykk for noe standpunkt i ønsket fra de ansatte i kirken under staten om å bli organisert utenfor denne. I en slik overføring må det legges vekt på blant annet at kontroll og veiledningsorganene for denne gruppen ligger i flere administrasjonsnivåer. I det medlemsvalgte nivået som soknet/menighetsrådet er, ansees en slik plassering som uaktuelt. Den rettslige subjektiviteten bør også håndteres med forsiktighet, da det kan oppstå maktforskyvninger som ikke er tilsiktet av partene.

Det er naturlig å applaudere opprettelsen av en klagenemd for Den norske kirke. Det føles riktig. Det er dog med en viss uro å legge merke til at paragrafen er den samme som Den norske kirkes lærenemd hadde tidligere. Det vil i høy grad ha betydning for kirken å kunne ha dekning for sin lære nedfelt i loven.

Om den trosretningen vi har i dag skal reformeres, bør det være Den norske kirke alene som må kunne endre på det.

For de øvrige paragrafer har ikke menighetsrådet noen kommentarer eller endringsforslag.

Nærøy menighetsråd takker for at vi får anledning til å delta i denne viktige prosessen!

Med vennlig hilsen
Søren Skagemo, leder. Sign.

Ansvarlige for gjennomgangen er Egil Kjølshøy, sekr. og Camilla Vaagan, medlem.